

გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტი, 2025

გარემოსდაცვითი სახელმწიფო კონტროლი

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულება - გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტი უზრუნველყოფს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის სფეროში სახელმწიფო კონტროლის განხორციელებას საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე, მათ შორის, მის ტერიტორიულ წყლებში, კონტინენტურ შელფსა და განსაკუთრებულ ეკონომიკურ ზონაში.

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2013 წლის 10 მაისის N26 ბრძანებით დამტკიცებული დებულებით განსაზღვრული უფლება-მოვალეობების ფარგლებში, გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის საქმიანობის პრიორიტეტულ მიმართულებებად განისაზღვრა - გარემოს დაბინძურებისა და ბუნებრივი რესურსებით უკანონო სარგებლობის პრევენცია, გამოვლენა და აღკვეთა, მათ შორის, ხე-ტყის კონტროლის გაძლიერება ხე-ტყის უკანონო მოპოვების, ტრანსპორტირებისა და გადამუშავების ფაქტების პრევენცია, გამოვლენა, აღკვეთა; გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის სფეროში გაცემული ლიცენზიებით, გზმ-ის სფეროში გაცემული შესაბამისი აღმჭურველი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტებით განსაზღვრული ვალდებულებების შესრულების კონტროლი.

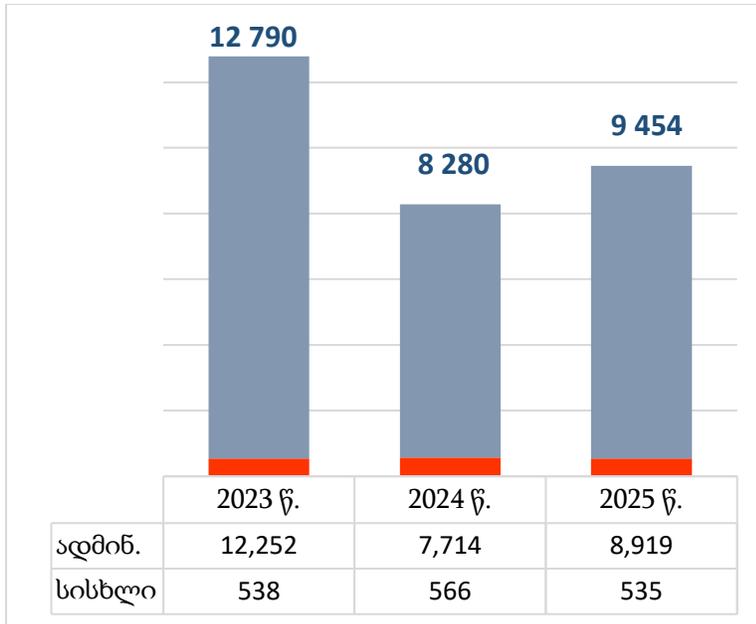
გააქტიურდა საქმიანობა ატმოსფერული ჰაერის დაცვის მოთხოვნების კონტროლის მიმართულებით - სამრეწველო სექტორიდან გარემოს დაბინძურების პრევენციისა და შემცირების მიზნით, ხოლო 2023 წლიდან დეპარტამენტის ფუნქციებს დაემატა - ხილული გამონაბოლქვის მქონე სატრანსპორტო საშუალების გამონაბოლქვის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ ნორმებთან შესაბამისობის კონტროლის განხორციელება.

ინსპექტირებისა და პატრულირების შედეგები

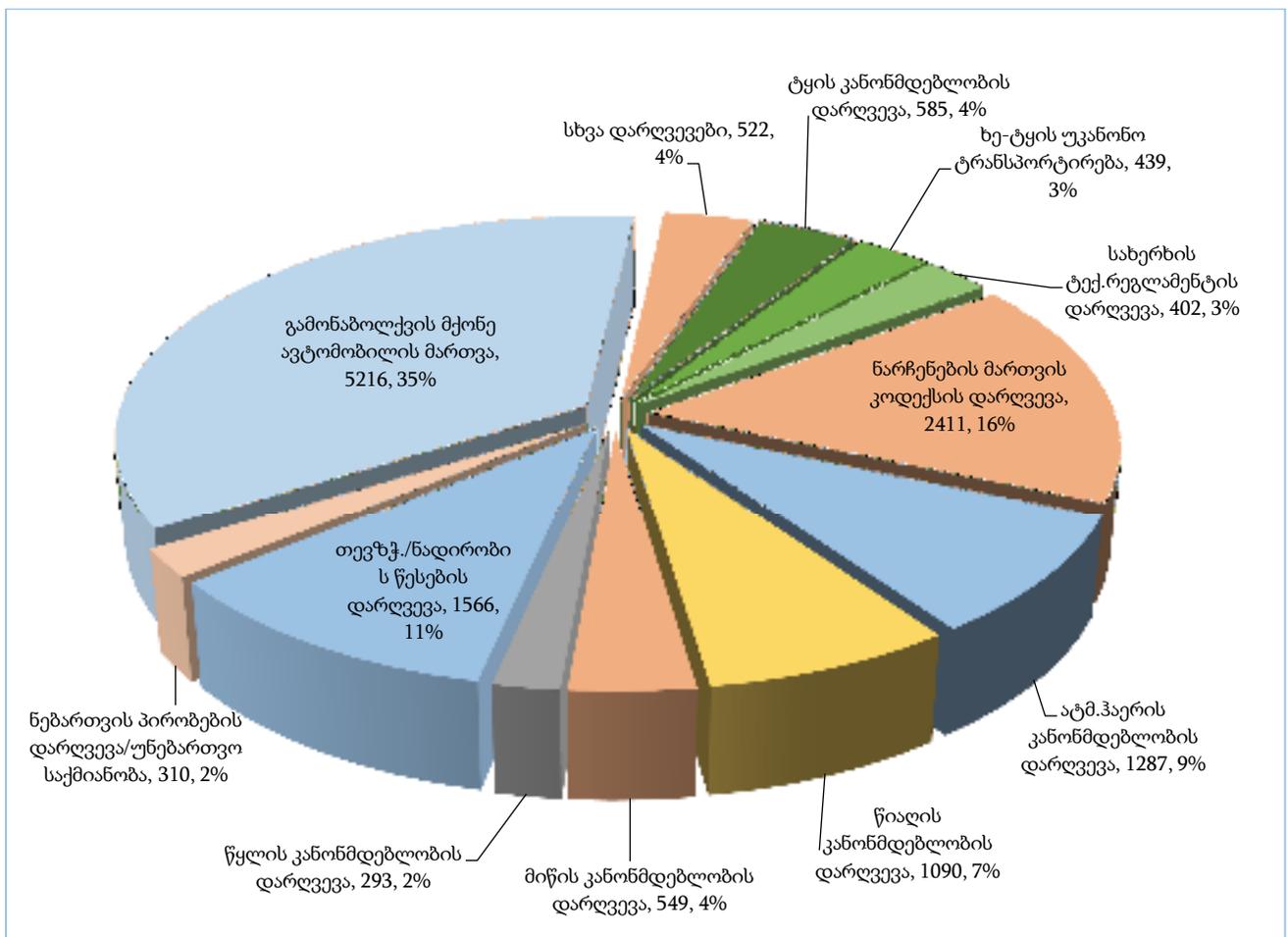
2025 წელს ინსპექტირებისა და პატრულირების შედეგად გამოვლინდა გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის დარღვევის **9 454** ფაქტი. მათ შორის:

- **8 919** ფაქტი ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ფაქტი, რომლებზეც შედგა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევის ოქმები და გადაიგზავნა შესაბამის სასამართლოებში განსახილველად;
- **535** სისხლის სამართლის ნიშნების მქონე ფაქტი, რომლებიც გადაეცა საგამოძიებო ორგანოებს შემდგომი რეაგირებისთვის.

სამართალდარღვევათა დინამიკა, 2023-2025

სამართალდარღვევათა სტრუქტურა, 2025

სისხლის სამართლის დანაშაულის ნიშნების მქონე ფაქტების სტრუქტურა, 2025

• უკანონო თევზჭერა	340
• ხე-ტყის უკანონო მოპოვება	74
• წიაღის უკანონო მოპოვება	46
• უკანონო სახერხი საამქროს ფუნქციონირება	56
• წყლის ობიექტის დაბინძურება	2
• მიწის დაბინძურება	4
• უკანონო ნადირობა	6
• ლიცენზიის პირობების დარღვევა	1
• უნებართვო საქმიანობა	1
• ფეთქებადი ნივთიერების უკანონო დამზადება/გამოყენება	1
• დოკუმენტების გაყალბება, ნივთმტკიცების განადგურება, სახელმწიფო ქონების დაზიანება	4
სულ, 535 საქმე	

ჯარიმა და გარემოსთვის მიყენებული ზიანი

2025 წელს, მიმდინარე მონაცემებით, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ფაქტების განხილვის შედეგად სამართალდამრღვევებზე დაკისრებული ჯარიმის თანხამ **5 391 778** ლარი შეადგინა.

გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის დარღვევის შედეგად გარემოსთვის მიყენებულმა ზიანის დაანგარიშებულმა ოდენობამ შეადგინა **3 532 042** ლარი.

ჯარიმა და გარემოსთვის მიყენებული ზიანი, 2023-2025

წ.წ.	ჯარიმა, ლ	ზიანი, ლ
2023 წ.	6 205 071	5 062 067
2024 წ.	8 071 650	4 102 472
2025 წ.	5 391 778	3 532 042

რეგულირების ობიექტების ინსპექტირება

2025 წელს რეგულირების ობიექტების (ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის ლიცენზიის, გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მფლობელი სუბიექტების, გარემოსდაცვით ტექნიკურ რეგლამენტებს დაქვემდებარებული საწარმოების) **2652** ინსპექტირება განხორციელდა, მათ შორის, - **360** რეგულირების ობიექტის საქმიანობის გარემოსდაცვით კანონმდებლობასთან შესაბამისობის **გეგმიური და არაგეგმიური შემოწმება:**

- **72** - გარემოზე ზემოქმედების ნებართვას, ან ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნას, ან გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებას დაქვემდებარებული ობიექტი;
- **2** - ხე-ტყის დამზადების სპეციალური ლიცენზია/ტყის ფონდის ფართობები (შერჩევით);
- **14** - სოჭის გირჩით/თეთრყვავილას ბოლქვებით სარგებლობის ლიცენზია;
- **6** - სამონადირეო მუხრნობის, თევზჭერის სპეციალური ლიცენზია;

- **30** - გმო სახეობების იდენტიფიცირების მიზნით სასოფლო-სამეურნეო ნათესებიდან ნიმუშების აღება/შემოწმება;
- **236** - საქართველოს ნავსადგურებში შემოსული გემების ინსპექტირება.

2025 წელს **71** რეგულირების ობიექტს წარედგინა ადმინისტრაციული მიწერილობები - მათი საქმიანობის ინსპექტირების ან ანგარიშგების და სხვა პროცესში გამოვლენილი დარღვევების გონივრულ ვადაში აღმოსაფხვრელად სავალდებულო ღონისძიებების გატარების ან რაიმე ქმედებებისაგან თავი შეკავების მიზნით.

პრევენციული ღონისძიებები

გენმოდირიცირებული ორგანიზმების კონტროლი

2025 წელს ცოცხალი გენმოდირიცირებული ორგანიზმების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, განხორციელდა **30** შემოწმება, ფიზიკური და იურიდიული პირების საკუთრებაში არსებული სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთებში დათესილი ან/და სასაწყობო მეურნეობებში ნიმუშების აღებისა და მათში ცოცხალი გენმოდირიცირებული ორგანიზმების სახეობების იდენტიფიცირების მიზნით.

- ლაბორატორიული კვლევის შედეგების შესაბამისად, გარემოში გენმოდირიცირებული ცოცხალი ორგანიზმის ინტროდუქციის ფაქტი არ გამოვლინდა.

საწვავის ხარისხის კონტროლი

2025 წელს საავტომობილო ბენზინისა და დიზელის საწვავის ხარისხის კანონმდებლობით დადგენილ ნორმებთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით, თბილისსა და საქართველოს რეგიონებში შერჩევითი წესით განხორციელდა ბენზინისა და დიზელის საწვავის სინჯების აღებისა და ლაბორატორიული კვლევის პროცედურები **162** ავტოგასამართი სადგურის რეზერვუარებიდან (მათ შორის, 85 მიმდინარე):

- **116** დიზელის, **46** ბენზინის სინჯი;

კვლევის შედეგად **20** სინჯში საწვავის ხარისხი არ აკმაყოფილებდა კანონმდებლობით დადგენილ ნორმებს.

პლასტიკის ან/და ბიოდეგრადირებადი პარკების წარმოებისას კანონმდებლობის მოთხოვნების შესრულების კონტროლი

2025 პლასტიკის ან/და ბიოდეგრადირებადი პარკების წარმოებისას კანონმდებლობის მოთხოვნების შესრულების დადგენის მიზნით, განხორციელდა **8** ობიექტის ინსპექტირება და შესაბამისი ლაბორატორიული კვლევები. **6** ობიექტზე გამოვლინდა ტექნიკური რეგლამენტის – „პლასტიკის და ბიოდეგრადირებადი პარკების რეგულირების წესის“ მოთხოვნების დარღვევა.

მრგვალი ხე-ტყის გადამამუშავებელი საამქროების კონტროლი

2025 წლის განმავლობაში ხორციელდებოდა პრევენციული ღონისძიებები არარეგისტრირებული სახერხი საამქროების ფუნქციონირების, ასევე უკანონოდ მოპოვებული ხე-ტყის გადამამუშავების ფაქტების პრევენციის, გამოვლენისა და აღკვეთის მიზნით:

მერქნული რესურსების მართვის ელექტრონულ სისტემაში, კანონმდებლობით დადგენილი წესით რეგისტრირებულია მრგვალი ხე-ტყის (მორის) გადამამუშავებელი **796** საამქრო. ამავე პერიოდში გამოვლინდა **56** არარეგისტრირებული, უკანონო სახერხი საამქრო.

შავი ზღვის დაბინძურების კონტროლი

შავი ზღვის დაცვის კონვენციური სამმართველოს მიერ MARPOL 73-78 კონვენციის შესაბამისად:

- განხორციელდა საქართველოს ნავსადგურებში შემოსული **236** გემის ინსპექტირება გარემოსდაცვითი მოთხოვნებთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით;

გამოვლინდა გემებიდან ზღვის დაბინძურების **14** შემთხვევა. პასუხისმგებელი პირები დაჯარიმდნენ - თითოეული 100 000 ლარით. გარემოსთვის მიყენებული ზიანის დაანგარიშებულმა საერთო ოდენობამ შეადგინა 49 539 ლარი. დაწესებულია კონტროლი ზღვის დაბინძურების სალიკვიდაციო ღონისძიებების განხორციელებაზე.

გაფრქვევების უწყვეტად განსაზღვრის ვალდებულების კონტროლი

დაბინძურების სტაციონარული წყაროებიდან ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვევების ფაქტობრივი რაოდენობის უწყვეტად განსაზღვრის ვალდებულების შესრულების მიზნით თვითმონიტორინგის ელექტრონულ სისტემაში მიმდინარე მდგომარეობით რეგისტრირებულია **36** კომპანია.

ცხელი ხაზი

2023 წელს „ცხელ ხაზზე - 153“ მიღებულია **2376** შეტყობინება გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის დარღვევის თაობაზე, რაზედაც დეპარტამენტის მიერ განხორციელდა რეაგირება და გატარდა კანონმდებლობით დადგენილი ზომები.

ხილული გამონაბოლქვის მქონე სატრანსპორტო საშუალებების კონტროლი

2025 წელს ქვეყნის 4 ქალაქში - **თბილისი, ქუთაისი, რუსთავი, ბათუმი** - გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის მიერ მიმდინარეობდა ხილული გამონაბოლქვის მქონე სატრანსპორტო საშუალებების კონტროლი, 25 ნოემბრის მდგომარეობით გამოვლინდა ავტოტრანსპორტის გამონაბოლქვის დადგენილ ნორმასთან შეუსაბამობის **5 216** შემთხვევა, სამართალდამრღვევებზე გამოიწერა ელექტრონული საჯარიმო ქვითრები გაუმართავი სატრანსპორტო საშუალების მართვისთვის.

დარღვევების გამოვლენა ქალაქების მიხედვით:

